№ 294. Sobota 24. Grudnia 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

Prenumerata na Gazetę Lwowską
od 1. Stycznia do 31. Marca 1865.

Ceny przedpłaty:

Dla miejscowych: Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym . . . . **4 zlr. w. a.**
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego) . . . . **2 „ „**
Dla zamiejscowych (z codzienną przesyłką pocztową): Gazeta wraz z Dziennikiem urzędowym . . . . **5 „ „**
Gazeta sama (bez Dziennika urzędowego) . . . . **3 „ „**

Przesyłki (franco) odbiera **Administracya Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska nr. 347.

☞ Zwraca się uwagę na to, że otwarta jest prenumerata na Gazetę samą (bez Dziennika urzędowego) **za połowę dotychczasowej ceny.**

Od nowego roku przynosić będzie Gazeta Lwowska o ważniejszych wypadkach własne telegramy.

Część urzędowa.

(Ofiary dobroczynne.)

Na sparcie dotkniętych powodzią mieszkańców wsi *Nossowa* w obwodzie brzeżańskim zebrał urząd powiatowy w *Husiatynie* w drodze składki 4 złr. 35 c., a na dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu przemyskiego 2 złr. w. a., i pieniądze te zostały już odesłane na przeznaczony użytek.

Część nieurzędowa.

Lwów, 24. grudnia.

Dnia dzisiejszego otrzymaliśmy dopiero tę pocztę wiedeńską, która miała nadejść wczorajszym pociągiem porannym; są to więc dopiero dzienniki wieczorne z 21. i poranne z 22. b. m.; ztąd też i zasób naszych nowości politycznych bardzo jest szczupły.

Potwierdziła się niestety wczorajsza nasza wiadomość prywatna o zgonie sędziwego Arcyksięcia *Ludwika Józefa*. *Gazeta wiedeńska* z 22go b. m. przynosi o tym smutnym wypadku następujące oznajmienie: „Jego Cesarzew. Mość Arcyksiąże *Ludwik Józef* zakończył życie dzisiejszej nocy w ciągu snu o godzinie 10¾“. — Zaś co do przedwczorajszego posiedzenia izby panów dowiadujemy się teraz, że wprawdzie zebrała się izba, ale po wysłuchaniu zasmucającej wiadomości o zgonie Arcyksięcia zawiesiła natychmiast dalsze posiedzenie.

Ostatnie posiedzenie sejmu związkowego w tym roku odbyło się w dniu 17. b. m. Posiedzenie miało miejsce głównie dla wprowadzenia na sejm nowego posła bawarskiego, barona Schrenk. Po odbyciu zwykłych formalności, baron Schrenk wybrany został do wszystkich tych wydziałów, w których dawniej zasiadał p. von der Pfordten. Wydziałowi wojennemu udzielono absolutorium na zasadzie złożonych rachunków kosztów na utrzymanie twierdz związkowych. Następnie wysłuchano relacyę komisarzy związkowych w Holsztynie i złożono takową do akt z allegatami i pieczęcią. Najbliższe posiedzenie sejmu związkowego odbędzie się w dniu 5. stycznia 1865.

Ostatnie posiedzenie turyńskiej izby deputowanych zasługuje na uwagę z powodu deklaracyi jenerała Lamarmora, prezesa rady ministrów, odnoszącej się do obecnej i przyszłej polityki rządu sardyńskiego. Powodem do tej deklaracyi była interpelacya jenerała Bixio, który rządowi zarzucał, iż rozpuścił 90.000 wojska i rozbroił warownie. Środki te zdradzają zmianę w dotychczasowej polityce. Jest to wstęp do polityki rezygnacyi i zachowanie obecnych granic. Lecz kraj nie zrezygnuje. W każdym razie sytuacya powinna być wyjaśniona i wykazane być powinny powody do tego kroku. Przechodząc do marynarki, jenerał Bixio żalił się na zmniejszenie eskadry ewolucyjnej. Zakończył on swoją mowę oświadczeniem, iż nie życzy sobie pozyskania Wenecyi na drodze układów, lecz pragnie, żeby Włochy stały samodzielnie przez wojnę i przez ofiarę ze strony swych dzieci. Chciałby, ażeby Włochy musiały się bronić przez koalicyę, jak Prusy za Fryderyka Wielkiego. Jenerał Lamarmora zganił te przechwałki i oświadczył, iż krew armii jest najczystszą krwią kraju. Słowa te powszechne wywołały oklaski. Jenerał Lamarmora nie chce, żeby go nazwano rewolucyonistą. To co się stało we Włoszech, jest raczej odrodzeniem kraju. Rewolucya jest kołowrotem; posuwa ona do góry, lecz w dalszym ciągu znow wszystko na dół zniża. Deklaracya ta wielki smutek sprawiła i z powszechną zgodą przyjęta została.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 23. grudnia. *(Ofiary patryotyczne.)* Za staraniem Dra. medycyny *Zuckera* i radzcy gminnego pana *Franciszka Zassmanna* w Brodach, złożyli mieszkańcy tamtejsi na wsparcie wdów i sierot po c. k. żołnierzach poległych w Szlezwiku 294 złr. wal. austr.

Brody, 20. grudnia. *(Petycya w sprawie kolei ze Lwowa do Brodów.)* Treść petycyi w sprawie kolei ze Lwowa do Brodów, którą deputacya wybrana z łona brodzkiej izby handlowo-przemysłowej, i rady gminnej złożyć ma u stóp tronu, jest następująca:

Odnoszący się do budowy kolei żelaznych ustęp w mowie tronowej do rady państwa tudzież ojcowska troskliwość o pomyślność krajów i ludów zostających pod berłem Waszej Ces. Mości, ożywia nas nadzieją, że u stóp tronu złożona prośba reprezentantów handlu, przemysłu, i gminy Brodów będzie łaskawie wysłuchana. Jeszcze w r. 1857 Wasza ces. Mość w uznaniu handlowego znaczenia Brodów zobowiązał towarzystwo kolei żelaznej Karola Ludwika §. 4, najw. dokumentu koncesyi z dnia 3. marca aby do końca r. 1865 zbudowało kolej ze Lwowa do Brodów.

Później z powodów finansowych odstąpiono od tego zobowiązania. Towarzystwo kolei Karola Ludwika zastrzegło sobie prawo pierwszeństwa do budowy tej linii, pomimo tego jednak cel został równie dalekim od przyjścia do skutku.

Przez tę zwłokę handel brodzki z braku dobrych i tanich środków komunikacyjnych szukał poczęści innych dróg, a nasze stosunki które dawniej rozciągały się na całą część świata zmniejszyły się w sposób nader dotkliwy, podczas gdy w skutek częstego wychodźstwa ubyło ludzi i kapitałów w tym samym stosunku. Jeżeli ten postęp wsteczny potrwa jeszcze chwilę — jeżeli Wasza Ces. Mość nie poda opiekuńczej ręki naszemu miastu, które po wszystkie czasy we wszystkich przesileniach politycznych tak wiernem się okazywało, to niewątpliwie Brody zamienią się w mieścinę w połowie opuszczoną.

Najjaśniejszy Panie! Aby odwrócić grożące niebezpieczeństwo i Brodom wrócić dawne ich znaczenie, do tego jeden tylko jest środek: spieszne wybudowanie kolei ze Lwowa do Brodów. Korzystne położenie geograficzne Brodów, na granicy dwóch wielkich państw, przywilej wolnego handlu, którego to miasto używa, a którego korzyści przekazuje handlowi świata, kapitały jeszcze dość znaczne, duch spekulacyjny naszego licznego i posiadającego wprawę stanu handlowego, wszystko to dopomogłoby Brodom do odzyskania dawnego znaczenia pod względem handlowym i rząd Waszej Ces. Mości powinnoby uspokoić co się tycze żądanej gwarancyi państwa, ponieważ ta w obec dostatecznej podstawy pomyślnego skutku bez żadnych dla skarbu państwa niebezpieczeństw mogłaby być udzielona.

Licząc na spodziewane korzyści z kolei ze Lwowa do Brodów utworzyła się spółka w zamiarze połączenia tej kolei z Tarnopolem przez wybudowanie linii bocznej. Towarzystwo kolei Karola Ludwika ustąpiło tej spółce swoje prawo pierwszeństwa i poczyniono już wszelkie przygotowania aby nareszcie dawny projekt przywieść do skutku.

Ale słychać, że ma być przedłożony wys. rządowi drugi projekt zawiązującego się Towarzystwa, a to względem budowy linii ze Lwowa do Tarnopola z linią boczną do Brodów, dopiero w przyszłości zbudować się mającą. Obawa, że ten nowy projekt odwlecze znowu udzielenie koncesyi na budowę linii ze Lwowa do Brodów i nasze miasto oddali od celu, spowodowała najniżej podpisanych radzców izby handlowej i gminy uciec się do cesarskiej łaski z prośbą aby Wasza c. k. Apostolska Mość raczył wziąść interes miasta Brodów pod swoją najwyższą opiekę.

Znaczenie Brodów większe jest jak Tarnopola a transporta drzewa budulcowego i na okręta w które tak obfituje ta część Galicyi wschodniej ważniejszym są przedmiotem handlu jak zboże podolskie którego wywóz zależy od stósunków handlowych, i od ja-

kości urodzajów; korzystniejsza jest nadać handlowi wielkie rozmiary jak go rozdrabniać na części, — przemysł i handel austryacki ze względu na projektowaną budowę kolei z Kijowa do Dubna z boczną linią do Brodów potrzebuje niezbędnie aby budowa linii ze Lwowa do Brodów jak najspiesznie przyszła do skutku. Ona to ułatwiłaby wywóz austryackich manufaktów, towarów szklanych i żelaznych tudzież kos do Rosyi, obliczany przeszło na 20 milionów, i przemysł austryacki, mógłby prowadzić wygodny handel z Rosyą zachodnią przez zamianę swoich wyrobów za tamtejsze płody surowe, a tak linia ze Lwowa do Brodów w istocie stałaby się ogniwem handlu świata.

Gdy chodzi o tak ważne interesa gminy, kraju i państwa, korporacye najniżej podpisane poczytują sobie za powinność, prośbę swoją złożyć u stóp tronu i z zaufaniem spuścić się na najmiłościwszą opiekę.

Oby więc Wasza c. k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej rozporządzić, aby koncesya na rzeczoną linię ze Lwowa do Brodów jak najspiesznej wydana była i aby gwarancya procentów ze strony państwa jeszcze w ciągu tej sesyi rady państwa w drodze konstytucyjnej załatwiona została.

Wiedeń, 22. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Cesarz Jego Mość będzie dziś udzielał audyencye, a po świętach dopiero we czwartek.

Między osobami poranionemi przy otatnim wypadku na kolei południowej znajduje się także Ban Kroacyi fml. Sokcsevich. Rana jego jest lekka, ale nie może opuszczać łóżka. Fml. hr. Crenneville dowiadywał się wczoraj z polecenia Jego Ces. Mości o zdrowie.

Litg. kor. austr. donosi: Jego c. k. Apostolska Mość uwzględniając tę okoliczność, że tegoroczne żniwa były pomyślne, ale na ziemiopłody mało jest kupców, raczył zezwolić najłaskawiej, ażeby tegoroczne zaległości podatkowe w Kroacyi i Slawonii wyjątkowo w naturaliach (pszenicą, żytem, owsem, sianem, słomą i drzewem opałowem) do magazynów zaopatrzenia wojska uiszczane być mogły. W tym celu oznajmiło już kr. kroacko-slawońskie Namiestnictwo wyznaczone stacye odbioru i ceny produktów.

Anglia.

Londyn, 17. grudnia. *(Różne wiadomości.)* Z początkiem bieżącego roku robotnicy w kopalniach w Jorksbill opuścili roboty, żądając podwyższenia płacy. Teraz się to skończyło. Robotnicy zostając 10 miesięcy bez zarobku, wrócili teraz do pracy bez uzyskania żądanego podwyższenia płacy. Stracili więcej jak 70.000 funtów szterlingów przez brak zarobku, zarazem zaś i właściciele kopalń wiele ucierpieli. W skutek braku rąk ludzkich zaprowadzono w kopalniach różne machiny, które po kilku latach wielkie zmiany w kopalniach sprowadzą. — Fabrykanci angielscy starają się gorliwie o ochronę znaków swych fabrycznych przed zagranicznemi naśladowcami. Nożownicy w Szeffieldzie podali prośbę do lorda Russella, użalając się na artykuł 28. traktatu handlowego prusko-francuzkiego, który nader jest szkodliwy dla fabryk angielskich. Że zaś teraz zawarty być ma nowy traktat handlowy prusko-angielski, przeto nożownicy w adresie swym mówią: „W obecnym stanie prawodawstwa fabrykant angielski nie może osięgnąć w Niemczech ochrony dla znaku swego fabrycznego przez zarejestrowanie lub coś podobnego, zwyczaj zaś niesie, iż w Niemczech na najlichszych fabrykatach wyciskają znaki fabryczne angielskie. Jeżeli więc w traktacie, który zawarty być ma, nie będzie zamieszczona klauzula nadużycie takowe wzbraniające, w takim razie fabrykanci angielscy stracą drogocenne znaki swe fabryczne, które długoletnią rzetelnością i pracą nabyli, a fabrykata niemieckie pośledniego gatunku przedawane będą w Anglii samej, zaopatrzone w najdawniejsze znaki fabryczne angielskie, z największą szkodą angielskich fabrykantów. Art. 28. traktatu handlowego wyżej powołanego, faworyzuje widocznie podobne oszukaństwo. Chociaż podobny traktat handlowy wielkie nastręcza korzyści, to jednak byłby za drogo okupiony utratą najcenniejszych ruchów fabrycznych. W końcu nożownicy proszą, ażeby rząd przy zawarciu traktatu handlowego baczył na ochronę znaków fabrycznych angielskich.

Francya.

Paryż, 19. grudnia. *(Różne wiadomości.)* Na wczorajszem posiedzeniu rady ministrów Cesarz miał wyrazić w dość ostrych wyrazach nieukontentowanie swoje z powodu, iż budżet różnych ministeryi jeszcze ustanowiony nie został. W skutek tego napomnienia ministrowie wezwali naczelników swych sekcyjnych, ażeby prace budżetowe najpoźniej do dnia 15. stycznia wygotowali. Roboty publiczne, których wykonanie p. Béhic proponuje, wymagają wydatków do 430 milionów franków. Spółka kredytu nieruchomego oświadczyć miała, iż gotowa jest sumę tę skarbowi zaawansować. Zmarły p. Mocquard nie zostawił majątku jeno 2 do 300.000 franków. Pobierał on pensyi rocznej 50.000 franków.

Według memoryału przez p. Hausmana, prefekta Sekwany, radzie municypalnej paryzkiej złożonego, wybudowano w Paryżu w przeciągu jednego roku od dnia 1. października 1863 do dnia 30. września 1864 r. 3098 nowych kamienic, zburzono zaś 1383 kamienic, z tych 271 w skutek prawa o expropriacyi, resztę zaś w skutek własnej woli posiadaczy. Przybyło więc o 1715 kamienic więcej niz ubyło. Mieszkań przybyło tym sposobem przeszło 15.000, które 45.000 ludności pomieścić mogą. Mówią, iż miasto Paryż dłużne jest sumę 100 milionów franków różnym przedsiebiercom budowli, na którą to sumę wydano bony z sześciomiesięcznym terminem wypłaty.

Przy licznych próbach robionych z bronią palną pokazało się, iż perkusyjny karabin pruski za ciężki jest dla wojska francuzkiego. We Francyi starają się wydoskonalić karabiny Minié, tak, ażeby dwa strzały na minutę dać mogły. Cesarz bywa na próbach strzelania w Vincennes, pilnie bada postępy sztuki rusznikarskiej.

Niemcy.

Berlin, 21. grudnia. *(Do sprawy Księstw.) Prov. Corresp.* pisze: Przyjaciele Księcia Augustenburgskiego nalegają o rozstrzygnięcie przyszłego posiadania Księstw, ale powinni pamiętać przecież, że ostateczne rozstrzygnięcie tej sprawy wymaga dokładnego rozważenia rzeczywistych interesów tak samych Księstw, jako też Prus i całych Niemiec. Rząd tymczasowy zjedna sobie sprawiedliwością i łagodnością zaufanie i miłość ludu. Tem trzeźwiej przeto należy powziąć postanowienie co do przyszłości Księstw. Zmiana posiadłości wbrew woli doczesnych posiadaczy nie może w żaden sposób nastąpić Prusy nie zezwolą na żadną zmianę, która nie odpowiadałaby najzupełniej interesom Prus i Niemiec. Zbadanie pretensyi sukcesyjnych z polecenia rządu nie nastąpiło dotąd jeszcze. Prusy polecą najprzód syndykom koronnym ułożenie sprawozdania o sukcesyi w Księstwach. To sprawozdanie nie będzie jednak wyrokiem sądowym, lecz tylko po prostu godną uwagi podstawą do ocenienia rzeczy dla rządu pruskiego.

Ten sam dziennik powiada dalej w artykule o głosowaniu ludu i o kompletujących wyborach, co następuje: „Usiłowanie rządu powinno zmierzać do tego, ażeby dalszem ustaleniem polityki swej na zewnątrz poprzeć rozpoczętą wewnątrz reformę, i opierając się na wzrastającej potędze zdrowego przekonania ludu przywrócić upragniony spokój wewnątrz państwa. Jeżliby zaś zabiegi stronnicze chciały przeszkadzać dalej jeszcze spełnieniu tej nadziei, natenczas znalazłby rząd, gdy nadejdzie pora, w wzmocnionem prawdziwem głosowaniu ludu dość siły, ażeby stanowczo położyć koniec tym zabiegom niepatryotycznym."

Zaraz po posiedzeniu sejmu związkowego z 5go b. m. wysłały Prusy depeszę do swoich reprezentantów przy rządach niemieckich, a mianowicie przy tych, które jak Saxonia, głosowały wówczas w sposób umotywowany przeciw zamienionemu w uchwałę austryacko-pruskiemu wnioskowi. W tej depeszy zwraca rząd pruski uwagę na niestosowne usiłowanie, ażeby uchwałami większości rozszerzać kompetencyę związku za granicę jej zakreśloną ustawami zasadniczemi, i broniąc niezawisłości swego stanowiska politycznego, zastrzega sobie na przypadek podobnego przekroczenia kompetencyi wolność decyzyi i działania z swojej strony. Na krótki czas przed głosowaniem związku na posiedzeniu z 5go b. m. pisał Król saski do Króla pruskiego własnoręczny list, objawiając w nim zdanie o ustawie exekucyjnej. Król Wilhelm odpowiedział na to pismo również własnoręcznym listem wyrażającym jego zapatrywanie się na tę sprawę.

Królestwo Polskie.

— *(O skutkach powstania polskiego)* donosi *Ostsee Ztg.* co następuje: Na Żmudzi wytropiło i pojmało wojsko w połowie zeszłego miesiąca w powiecie poniewiezkim w lesie znowu zbrojną bandę złożoną z dawnych powstańców. Ta banda składała się z 30 ludzi, z których obwieszono już 4 na mocy wyroków sądu wojennego, a 26 znajduje się jeszcze w śledztwie. Głównem zadaniem tego śledztwa jest, wykryć mieszkańców okolicznych, którzy zaopatrywali bandę w żywność i użyczali przytułku jej członkom. Znaczną liczbę takich mieszkańców aresztowano już i wzięto pod śledztwo sądu wojennego.

Także w Królestwie Polskiem odbyło się w zeszłym miesiącu kilka exekucyi za wyrokami sądu wojennego. Także obwieszono w Łomży dwóch, w Stawiskach trzech a w Modlinie jednego powstańca za to, iż mordowali bezbronnych mieszkańców za ich przywiązanie do rządu rosyjskiego.

Przesiedlanie ludności całych wsi, które brały jakikolwiek udział w powstaniu, w głąb Rosyi nie ustało dotąd jeszcze na Litwie i Żmudzi. Tak z początkiem zeszłego miesiąca sprowadzono wszystkich mieszkańców pewnej wsi o 60 osadach w powiecie wilkomirskim, która podczas powstania zaopatrywała w żywność operującą w pobliżu bandę powstańców i przechowywała u siebie kilku powstańców, do Wilna, a po kilku dniach potransportowano dalej w głąb Rosyi. Przymusowym wychodźcom, którym wolno sprzedać lub zabrać z sobą ruchomy swój majątek, wydzielają w dobrach koronnych grunta, i jeżli potrzeba, dają im także na pierwsze urządzenie się zaliczki lub niezwrotne zapomogi pieniężne, tak że zwykle otrzymują oni za swoje straty materyalne sowite wynagrodzenie. Wsie zaś wyludnione na Litwie i Żmudzi przez przymusowych wychodźców osadza rząd rosyjski kolonistami z gubernii wielko-rosyjskich."

Turcya.

Konstantynopol, 14. grudnia. W dniu 24. listopada miało miejsce w Bittendinie, w obecnem siedlisku gubernatora Libanu, odczytanie fermanu cesarskiego, mocą którego Daud Basza na dalsze pięć lat w gubernatorstwie potwierdzony i nowe urzą-

dzenie dla Libanu zaprowadzone zostało. Sześciu mudirów, 50 szeików i emirów z gór, dwóch biskupów grecko-katolickich i dwóch biskupów ormiańsko-katolickich, przełożony wszystkich klasztorów grecko-katolickich i grecko-szyzmatycki biskup z Tripolis byli obecni przy tej uroczystości. Z Bejrutu przybył Mollah Basza wojskowy jeden członek rady, a ze strony jeneralnych konzulatów mocarstw europejskich wicekonzul lub kanclerz z każdego jeneralnego konzulatu. Był i wicekonzul sardyński, który pod tym względem odebrał osobna instrukcyę od posła sardyńskiego w Konstantynopolu. Jak wiadomo Porta otomańska protestowała przeciw udziałowi Sardynii w konferencyach o sprawy rosyjskie. Po odbytej ceremonii Daud Basza przyjmował zwykłe gratulacye w swem pomieszkaniu, przyczem złozono kilka adresów przychylności ze strony ludności chrześciańskiej. Uważano, iż Daud Basza bardzo był uprzejmy dla dwóch biskupów maronickich, którzy jednak nie znajdowali się na śniadaniu. W ogóle zdaje się, iż Daud Basza kontent był z całego przebiegu uroczystości, chociaż nie było wielkiego napływu i chociaż nie było widać wielkiego zapału. Zdaje się, iż kraj kontent jest z nowej administracyi; bezpieczeństwo wróciło i w ogóle chwala bezstronność Daud Baszy. Zajęty on teraz jest organizacyą trybunałów, które urządzić chce na sposób francuzki i angielski. Ma jednak zamiar wprowadzić innowacyę, która chociaż tylko drobiazgowa, jednak w sprzeczności jest z zwyczajami krajowemi. Chce bowiem przepisać osobny ubiór dla sędziów i chce, ażeby wszyscy brody zapuścili, tak ażeby nie można rozpoznać na pierwszy rzut oka chrześcianina od Turka. W Syryi zaś chrześcianie tylko na znak wielkiego smutku brody zapuszczają.

Ameryka.

Mexyk, 15. listopada. *(Reformy administracyi.)* Powrót Cesarza do stolicy stał się hasłem powrotu do spraw i zatrudnień publicznych, i przyspieszył ogłoszenie kilku ważnych dekretów. W tej liczbie najcelniejszym jest dekret organizacyi milicyi wiejskich, jakie obowiązani będą sformować dzierzawcy kopalń i dóbr rządowych. Milicya dzielić się będzie na dwa powołania, z których w pierwszem liczyć się będą ludzie młodzi, do czynnej służby obowiązani, w drugim zaś starsi do straży tylko miejscowej przeznaczeni. Milicya taka, dobrze uzbrojona i prowadzona, za przymieszaniem do niej pewnej liczby cudzoziemców w celu szybszego jej rozwinięcia, będzie sobie miała poruczonem strzeżenie wsi i okolic, tudzież ściganie napastników i rabusiów.

Aby prędzej i snadniej oddziały zbrojne po kraju snujące się zniszczyć, Cesarz Maxymilian wyrzekł się prawa łaski, i postanowił, aby wszyscy rozbójnicy z bronią w ręku schwytani oddawani byli pod sąd wojenny francuzki; — ponieważ peryod właściwej walki politycznej już się skończył i ludzie rzucający się na osoby i własności po to tylko, aby żyć cudzym kosztem, zasługują na wyjęcie ich-z pod cywilnego prawa. Od siebie zaś wydał marszałek Bazaine ogłoszenie do wszystkich dawniejszych przeciwników rządu cesarskiego, którzy mu się juz poddali, aby zgłaszali się do władz miejscowych po świadectwa spokojnego zachowania się i uległości temuż rządowi.

Dla uzyskania statystyki ludności i jej ruchu wydane zostało polecenie do wszystkich proboszczów, aby kopie aktów urodzenia, ślubu i zejścia dokładnie komunikowali władzom prefekturalnym, które tym sposobem do utrzymywania spisów na sposób europejski przystąpić będą mogły.

Polepszenie dróg jest przedmiotem ciągłej Cesarza troskliwości; polecił on panu Robles, ministrowi robót publicznych, zdać sobie o ich stanie szczegółowy raport. Misye duchowne po kraju także nie są zaniedbane. Arcybiskup Mexyku, wielki jałmużnik dworu, i przełożeni klasztorów franciszkańskich w stolicy i w Zacatecas porozumieli się z sobą celem rozesłania zakonników po niektórych wioskach indyjskich, oddawna zaniedbanych. Misyonarze ci mają zachęcać ludność tę ciemną do uprawy roli, być w tem jej przewodnikami, i w ogóle starać się ją cywilizować.

W myśli zatarcia o ile być może pomiędzy mieszkańcami kraju całego wspomnień tylu walk przez pół wieku go dręczących, skasował Cesarz wszystkie oznaki w bratnich niegdyś zapasach politycznych rozdawane, zostawiając jedynie krzyż wojskowy, medal za zasługi cywilne, i w ogóle nagrody za pierwszą walkę o niepodległość uzyskane.

Kronika.

(Klasztory w Krakowie.) „Krak. Ztg." pisze, że zniesienie pewnej liczby klasztorów w Królestwie Polskiem wywiera także wpływ na Kraków. Zamknięcie warszawskiego klasztoru kapucynów zagraża upadkiem krakrwskiemu klasztorowi tego zakonu, ponieważ ten znaczne wsparcie odpierał od warszawskiego gdyż jego dochody z fundacyi pobożnych pochodzące a wynoszące zaledwie 200 złp. (50 zł. w. a.) nawet przy dochodach z kwesty żadną miarą nie mogłyby wystarczyć na utrzymanie czterech księży i ośmiu laików. Kościół kapucynów jest bardzo uczęszczany mianowicie przez kobiety. Jakkolwiek skromny, miły przedstawia widok będąc zawsze ozdobionym naturalnemi kwiatami, których chodowaniem OO. kapucyni zajmują się z wielkiem zamiłowaniem. Kraków liczy teraz 10 zakonów męzkich i 11 żeńskich, a w najbliższej okolicy (na Czerny, w Mogile, w Alwerni i na Bielanach) są jeszcze 4 klasztory męzkie, a mianowicie w Krakowie: Klasztor kanoników lateranceńskich (13 księży i nowicyuszów), Paulinów (3) i Augustyanów (12) (te trzy klasztory znajdują się w dzielnicy żydowskiej), Dominikanów (22), Karmelitów (14), Franciszkanów (19), Bernardynów (8), Reformatów (22), Kapucynów (12), Bonifratrów (5), Cystersów w Mogile (16), Bernardynów w Alwerni ( ), i Kamedułów na Bielanach (13). We wszystkich 14 klasztorach jest ogółem 172 zakonników. Również liczne są klasztory żeńskie, których Kraków ma 11, a mianowicie: Franciszkanek (35), Kanoniczek (6), Maryanitek (15), Dominikanek (18), Bernardynek (23), Premonstrantek (32), Wizytek (31), Augustyanek (18), Karmelitanek bosych (20), Siostr miłosierdzia na Wesołej (18), Sióstr miłosierdzia na Kleparzu (18), razem 229 zakonnic. Kościołów jest w Krakowie 40.

(Muzyka do Konrada Wallenroda.) „Dziennik Warszawski" z dnia 21go grudnia donosi: Wczoraj, w mieszkaniu p. Le Bruna, przy ulicy Chmielnej, odbyło się nadzwyczajne widowisko. Dawno zapowiedziany poemat muzyczny J. F. Dobrzyńskiego p. t. Konrad Wallenrod, wykonanym został, z wyjątkiem aktu trzeciego, nieskończonego dotąd. Pod wpływem zbyt świeżego jeszcze wrażenia, nie zdajemy sprawy z artystycznej, a raczej instrumentalnej części tego utworu. Pamiętamy jedynie, że świetna uwertura na orkiestrę, arya Konrada, (p. Wł. Zab...); duet jego z Aldoną (p. Majeranowska) i wszystkie chóry w tym poemacie, są utworami wyższego talentu i godnie odpowiadają duchowi i wzniosłego tekstu. Najmniej sprawiły wrażenia, arja soprano „pieśń z wieży" i ballada Konrada „Alpuhara", chociaż w bliższem rozpatrzeniu się i te ustępy poematu zyskać zapewne mogą.

Całą prawie Powieść Wajdeloty, z towarzyszeniem muzyki, wydeklamował p. Trapszo, artysta dramatyczny i trzeba przyznać, że potrafił on odcieniować umiejętnie i z uczuciem, wszystkie piękności tego arcydzieła poezyi naszej. Ten ustęp poematu, pomimo że wkraczał bardziej w literacką niż w muzykalną dziedzinę, sprawił wyborny efekt i wzruszył do głębi serca słuchaczy.

W ogóle, wszyscy artyści i amatorowie, tak z wokalnej jako i instrumentalnej części, wykonali powierzone im role lub partye z sumiennością i talentem; szczególniej też pan Wł. Zab... amator obdarzony pięknym i wyrobionym głosem, odśpiewał trudną i rozległą rolę Konrada z ekspresyą i czuciem porywającem za serca słuchaczy.

Po skończonem widowisku, pan T. L. wręczył zasłużonemu kompozytorowi rycinę opatrzoną emblematami z Wallenroda i napisem stosownym, na pamiątkę tego wieczoru, a zarazem złożył mu w darze pierścień kosztowny, ofiarowany w imieniu ogółu wdzięcznych słuchaczy, pragnących uczcić talent i pracę artysty.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Brzeżany, 19go grudnia. W I. połowie b. m. były na targach w obwodzie brzeżańskim następujące ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bóbrka		Chodorów		Kozowa		Podhajce		Rohatyn	
	zr.	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr	cen.
	walutą austryacka											
Mec pszenicy . . .	2	80	2	75	2	80	2	20	2	50	2	68
" żyta . . .	1	55	2		1	80	1	40	1	60	1	73
" jęczmienia .	1	20	1	60	1	20	1	10	1	10	1	25
" owsa . . .	.	75	1	.	.	80	.	55	.	60	.	85
" hreczki . .	1	51	1	20	1	70	1	45	1	60	1	61
" kukurudzy .	.		.	.	.	.	2	.	2	25	.	.
" ziemniaków .	1	20	1	.	.		.	.	.		1	60
Cetnar siana . . .	1	30	1	50	1	50	1	10	1	50	1	.
" wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	45	.
" nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.
Sąg drzewa twardego	5	50	6	.	5	20	7	.	6	72	6	52
" " miękkiego	4	50	5	.	4	10	5	50	.	.	4	68
Funt mięsa wołowego	.	12	.	12	.	10	.	8	.	10	.	10
Mas okowity	.	70	.	30	.	45	.	40	.	35	.	80

Ostatnia poczta.

Wiedeń, 22. grudnia. *Wiener Abendpost* donosi: Ich MM. Cesarz i Cesarzowa raczyli wczoraj dnia 21. b. m. opuścić Schönbrunn i zająć mieszkanie w tutejszym c. k. Burgu.

Kopenhaga, 21. grudnia. Volksting przyjął wniosek spólnego wydziału 85 głosami przeciw 14. Wniosek względem zniesienia listopadowej konstytucyi, a względem zaprowadzenia zrewidowanej ustawy kardynalnej z 5. czerwca 1859 został przedłożony Landstingowi.

Monachów, 21. grudnia. Jak słychać ma powszechna gazeta augsburgska przynieść temi dniami obszerne wyjaśnienie, że względem Księstw nadelbiańskich istnieją także bawarskie pretensye sukcesyjne. — W obec uporczywych doniesień prasy wiedeńskiej oświadcza urzędowa gazeta bawarska; że nie nastąpiło żadne zaproszenie średnich państw na konferencyę, a tem mniej wybór miejsca konferencyi, i dodaje, że porozumienie się rządów może nastąpić także bez konferencyi ministrów.

Turyn, 21. grudnia. *Independenza* zapewnia, że jenerał Angioletti został mianowany ministrem marynarki.

Rzym, 21. grudnia. Urzędowy dziennik ogłasza encyklikę papieską, która potępia zebrane w ośmdziesięciu punktach najgłówniejsze nowoczesne błędy we względzie religii zdradzonej filozofią społeczeństwa. — Papież dozwolił obchód całomiesięcznego jubileuszu w r. 1865.

Madryt, 20. grudnia. Królowa Krystyna przybyła. Rada ministeryalna przedłożyła Królowej projekt mowy od tronu, którą oznajmia zrzeczenie się wyspy San Domingo.

Bukareszt, 21. grudnia. Dziennik *Buciumul* został zawieszony za opozycyę przeciw prezydentowi ministrów. — Pierwsze posiedzenie izby zostało odroczone dla braku dostatecznej liczby deputowsnych.

Nowy York, 10. grudnia. Główny korpus Shermana stał kilka dni pod Millen, zaopatrzył się w żywność i pociągnął potem kilka mil na południe. — Dzienniki Richmondzkie utrzymują, że separatyści będę przeszkadzać pochodowi Shermanna na Savannę.

Przypadającej dziś poczty wiedeńskiej nieotrzymaliśmy.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

Hotel George: PP. Terlecki W., z Hoszowa. — Swieżawski A., z Szczepiatyna. — Petrowicz F. X., z Wołostkowa.

Hotel europejski: Korzeniowski K., z Sołowy.

Hotel Langa: Br. Brunicki J., z Bereznicy. — Bergmüller L. c. k. kap., z Sniatyna. — Dembscher T. c. k. rotm., z Gródka.

Hotel Krakowski: Witosławski B., z Wojciechowiec. — Thomke Wil. c. k. rotm., z Brzeżan. — Sozański J., z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

PP. Hr. Komorowski Wład., do Dziewiętnik. — Rulikowski L., do Krakowa. — Hackmann E. gr. nie un. biskup, do Czernowiec. — Cielecki Włod., do Byczkowiec. — Słowikowski T., do Stopnicy.

TEATR.

Dnia 26. b. m. teatr polski: „**Król Władysław Łokiet**", czyli „**Wiśliczanki**", opera w 3 akt. z nowemi obrazami.

Dnia 27. b. m. teatr niemiecki: „**Tschin-Tschin**" oder „**Ein Tag im Harem**", komedya z muzyką i tańcami w 1 akcie; poprzedzi: „**Die elegante Tini**", parodya w 3 obrazach; pomiędzy temi: „**Wie zwei Tropfen Wasser**", komedya w 1 akcie.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	330 24	— 9 6	85.0	pół wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	330 70	— 10.0	80.0	północny „	„
10.god.wiecz.	329 29	— 11.0	84.1	„ „	„

Kurs lwowski.

Dnia 23. grudnia

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	42	5	47
Dukat cesarski	„ „	5	43	5	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	43	9	57
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	81	1	84
„ papierowy rosyjski	„ „	1	47	1	50
Talar pruski	„ „	1	73	1	75
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	88	73	63
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	49	77	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	88	73	55
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	47	89	12
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	224	17	226	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 23. grudnia.

	zł.	kr.
5% Metaliki	70	95
5% pożyczka narodowa	79	85
Losy z 1860 roku	93	05
Akcye banku wiedeńskiego	778	—
„ „ kredytowego	172	80
Londyn, 10 funtów szterlingów	116	—
Srebro	115	50
Dukat pojedyńczy	5	49

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. grudnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66.30	66.40
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.25	97.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	79.60	79.70
od kwiet. do paźd. po 5%	79.50	79.60
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	87.15	87.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	70.90	71.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.—	71 20
dtto. po $4^1/_2$%	62.25	62.75
dtto. „ 4%	55.50	55.75
dtto. „ 3%	41.50	41.75
dtto. „ $2^1/_2$%	34.50	36.50
dtto. „ 1%	13.80	14.—
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	154.—	154.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	149.—	149 50
Przez. do wyl. z r. 1854	90.—	90.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	93.—	93.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	95.50	95.60
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	81.30	81.40
Renty Como po 42 li. aust.	19.50	20.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 25	67.25
„ „ „ $4^1/_2$%	62.—	62.50
„ „ „ 4%	55.—	55.50
„ „ „ $3^1/_2$%	48.—	48.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ $2^1/_2$%	56.—	58.—
„ $2^1/_4$%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ $1^3/_4$%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ $4^1/_2$%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	89.50	90.50
Wyż. Aust.	89.75	90.25
Salcburg	90.75	91.25
Czech	93.	93.50
Morawii	92.50	93.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	90.50	91.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	73 40	73 80
Banatu Tem.	72.50	72.75
Kroacyi i Slawonii	75.—	75.50
Galicyi	72.50	73 —
Siedmiogrodu	71.—	71.50
Bukowina	71.25	71.75
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71 25	71.75
Banat Temesz.	70.—	70.20
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96.—	96.50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ $3^1/_2$%	—.—	—.—
„ 3%	57.—	57.50
„ $2^1/_2$%	—.—	—.—
„ 2%	28.25	28.75
„ $1^3/_4$%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ $2^1/_2$% „ 100 „	22.50	23.—
„ $2^1/_4$% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ $1^3/_4$% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	776.—	777.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	170.40	170.60
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	583.—	585.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1840.—	1842.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	199.20	199 40
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	133 —	133.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	119.25	119.75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	236.—	238.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	224.50	225.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	254.—	256.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	149.—	151.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	451.—	452.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228.—	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	352.—	355.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	400.—	410.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	268.—	272.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163 50	164.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	81.—	82.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 25%	43.—	44.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	80.—	85.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.50
przeznaczone do los. po 5%	93.75	94.25
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89 30	89 50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73.—	73.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	82.25	82.75

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	88.—	88 50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.75	82.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	116.—	117.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	113.50	114.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.50	92.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.—	89.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Lloyda za 100 zł.	91.50	92 —
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	92.25	92.75
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97.25	97.75

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126.50	126.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	84 —	84.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	107.75	108.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.25	48.75
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	25.50	26.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	102 —	104.—
Salma „ 40 „ „	30.50	30.75
Palffiego „ 40 „ „	27.75	28.25
Clarego „ 40 „ „	26 50	27.—
St. Genois „ 40 „ „	27.50	28.—
Windischgrätza 20 zł. „	17.—	17.50
Waldsteina 20 „	18 —	18.50
Keglevicha 10 „	14 —	14.50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	98.90	99.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	98.—	98.10
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	98.10	98 25
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	87 50	87 60
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	116 25	116 30
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	46.25	46 25
Paryż za 100 fr.	46 25	46.30
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.51	5 52
dtto. pełnej wagi	5.51	5.52
Korona	15.95	16.—
20frankówka	9.34	9.35
Rosyjski imperyał	9.55	9.60
Talar związkowy	$1.73^1/_2$	$1.74^1/_2$
Srebro	115.75	116.25

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński**.

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.